

IJAMBO RYA NYENICUBAHIRO EVARISTE NDAYISHIMIYE KU MUSI W'UGUHIMBAZA ISABUKURU IGIRA KANE ATOREWE KURONGORA IHANGA RY'UBURUNDI

1. Imana se w'Umukama wacu Yezu Kristu ni ihezagirwe, yoyo ishikanye Abarundi kuri uyu musu barya bakaryama.
2. Kuri uyu musu, turi n'akanyamuneza ntangere ko gushimira Imana Mushoboravyose **yadúhangaje**, tugashika kuri uno musu turi bazima.
Ni umusu udasanze kuko ni icibutso c'uko Abarundi mweretse amakungu ko mwashitse mu bigero mu gutsimbataza intwari ya demokarasi mu gihugu cacu.
4. Turahimbawe kandi ko uno musu ushitse igihugu cose kirangwamwo amahoro n'umutekano, ivyo na vyo bikaba ari vyo vyatumye Abarundi babandanya ibikorwa vy'iterambere.

Ivyo biradutera intege n'icizere ko imigambi twiyemeje igihe twatangura amabanga yo kurongora igihugu tuzoyishitsa.

Noneho si agaseseshwa rumuri, wihweje irya n'ino ukabona ubwira Abarundi bariko bararangurana imigambi yo kwiteza imbere, urabona neza ko tutavomera mu kiva, tubwira abumva.

Ukubitije naho akajisho ku rugero uburimi n'ubworozi bigezeko, urabona ko **Umunwa wose ufise ico ufungura, umufuko wose uriko urabomboka.**

**Barundi, Barundikazi;
Bagenzi b'Uburundi,**

5. Twatanguye ikiringo tuvuga ko ihangiro ari uko umunwa wose uronke ico ufungura, twari tuzi neza ko hakora mu nda.

Twavuze kandi ko umufuko uronka amahera kugira umuntu wese aba mu Burundi ashobore kwikenura mu kuronka ubuzima bwiza.

None imyaka ine irarangiye ; reka kabe akaryo ko kurimbura intambwe tugezeho mu migambi twari twiyemeje.

6. Icambere dushima, ni ugushimira Imana Mushoboravyose kuko twarashize turumvirwa, Imana irugurura ijuru turaronka imvura ivuye mw'ijuru, yongera iratwugurura amaso turabona ko dufise amazi yiburuka mu misozi no mu mibande, ko rero atodupfako ubusa.

Abarundi barakanuye, barabona ko umuntu wese atungwa n'ibikorwa vy'amaboko yiwe. Twese hamwe, kuva ku rwaruka, abakenyeyezi n'abagabo bakuze, twaravuye hasi turakora.

Uno musu nshimishwa ko no mu majambo y'imyidogo numva, bavuga bati "turabuze iki" mugabo ntibavuga ngo "turabuze amahera yo kukigura". Kandi n'ico bavuga ko babuze si icimburwa c'Uburundi, ni icimburwa mvamakungu.

Turashimishwa n'ukubona kandi ko Abarundi batahuye ko turi kumwe twese bishoboka, barasubira ku muzi, abenshi barijukira

gukorera hamwe mu kibiri, ndetse batahura ko n'amatongo bayashize hamwe bizana akarusho.

**Barundi, Barundikazi;
Bagenzi b'Uburundi,**

7. Mu rugamba twatanguje rw'iterambere hariho intambwe zikurikirana. Ariko kubera twacerewe, duhakwa guterera imigere ibiri rimwe: kuko ubwambere tugwana tuva mu kinogo Abarundi baguyemwo bakakimaramwo imyaka n'imyaka.

Uno musu Umurundi wese ashakira vyose rimwe, ni co gituma uwubifatye hejuru yovuga ko Abarundi ari intashima.

Kuva rero mu 2020, vyari ngombwa ko turaba ibiruta ibindi, kuko imigere ibiri idateruka. Muri ivyo hari ibihambaye kurusha ibindi, na vyo bikaba ugutsimbataza ubutegetsu bw'igihugu kugirango buhagararire amahoro n'umutekano, ubutungane no kugwanya akarenganyo, hamwe rero no gukingira itunga ry'igihugu n'iterambere.

8. Mu gutsimbataza ubutegetsu bw'igihugu, twareretse Abarundi itandukaniro riri hagati ya Leta mvyeyi na Leta nkozi kugira umurundi wese, yaba umukozi wa Leta canke uwikorera ivyiwe, amenye uruhara rwiwe mu vyo akora.

Hariho abo vyagoye, maze birabananira kuvyinjiza mu mizirikanyi yabo, ari bo bahavuye mbere baduhemukira, haba mu guhungabanya umutekano, mu bunebwe canke mu kwonona itunga ry'igihugu.

Ariko abatari bake baratahuye.

Ni co gituma mubona Abarundi batari bake bari ku kivi. N'abahora bazi ko bazotungwa n'ikigega c'igihugu, baramaze gutahura ko ico kigega nyene ari bo bajejwe kucuzuza.

9. Turashimishwa ko mu bikorwa igihugu cihutiye gukora, amahoro n'umutekano vyagiye imbere, bituma Abarundi bagira umwizero wa kazoza, baratangura gushira imitahe yabo mu bikorwa, gutyo abatari bwaronke ico bakora kibazanira akarusho mu mikoro, baraharonkera akazi.

Nta muntu uno musu yohakana ko gutekana kw'imitima vyatumye Abarundi biyumvanamwo, bituma batangura gukorera hamwe mu ma koperative, abandi mbere barateranya amatongo yabo kugira bagwize umwimbu.

Kubera uwo mwizero nyene, Abarundi isinzi barahungutse, abandi bahitamwo guhindura karangamuntu y'impunzi bisabira kuba abakozi bo muri ivyo bihugu bari barahungiyemwo.

Tuboneyeho gushimira ivyo bihugu kubona vyarabizeye, bikabona ko batakiri umuzigo kuri vyo ahubwo ari abashitsi mu bikorwa.

10. Ivyo vyose ntivyari gushoboka iyo tutihatira kugiriranira imigenderanire myiza n'amakungu.

Uno musu Umurundi aho ageze hose ntagenda ararangaguzwa nk'uko umengo bomuraba ribi.

Abarundi baratemberera ayandi mahanga, abanyamahanga na bo bakaza i Burundi kandi bumva ko batekanye.

Ikinezereye kurusha ibindi, ni uko amakungu yose yemera ko kera Uburundi wari umutwaro w'amahanga, none ubu bukaba bwabaye umutabazi mu bihugu bitararonka amahoro.

Kumwe n'ivyo, ubu n'amakungu arashima ko agateka ka zina muntu gakingiwe mu Burundi. Kukaba nkako, Abarundi barafise umwidegemvyo wo kuvuga ikibabakiye no gutanga intererano ku vyokorwa kugira abenegihugu baroranirwe.

Uburundi buri mu bihugu bike umwenegihugu ashikira umukuru w'igihugu atahandi aciye.

11. Muri ubwo buzima bw'abenegihugu nyene, twatanguye iki kiringo c'imyaka indwi abenegihugu bafise umwitwarariko w'akarenganyo bagirirwa n'indongozi zo mu nzego zo hasi, ubutungane n'igiturire. Uno musu abatari bake baratwenga kuko hari umutwaro twabaremuruye.

Mukugwanya akarenganyo twahaye uburenganzira abenegihugu bwo kwihamagarira umukuru w'igihugu ata wundi bacyeko, kugira bashengeze uwo wese abarenganije. Kandi uno musu abatari bake barakenguruka.

Tukaba dukenguruka ko n'abahora batanga ingurire ngo indongozi zo hasi zirenganye abenegihugu ubu na bo nyene bacitse inkokora.

Twaragwanije akarenganyo kandi mu guha ibikorwa abakozi b'igihugu mu gushira mu ngiro ya ngendo ngo: "**Umuntu wese**

bamuhe igikorwa bakwiranye” mu kugena Abarundi mu mabanga.

Ubu twaravavanuye na yamvugo ngo naka ndamuhe iki?

Ngo naka ndamushire hehe?

No mu gutanga ibikorwa vy’ubuhing, ubu ahatari hake dutunganya amahiganwa, uwurusha uwundi akaba ari we ashirwa mu gikorwa.

12. Mu bijanye n’ubutungane, ubu mu gihugu ntawugikora icaha ngo cijane. Inzego z’inyamiramabi n’abashikirizamanza baragira amatohoza kandi inkosi z’ikibi zigafatwa, zigashengezwa bataravye igihagararo c’inkosi y’ikibi.

Hadutse amatati hagati y’abantu naho, naho tutarashika kw’ihangiro nyezina, haraboneka akarusho kuva aho dushingiye intahe yo ku mugina igizwe n’abahuza bo ku mitumba, tukongera tugakomeza Inama nkuru y’ubucamanza kugira uwaciriwe urwa ngodagonde n’amasentare yo hasi ashobore kuronka urwego yitura.

Ivyo vyose bigiye kuronka akarusho aho ibwirizwa rishasha rishingiye ko hasasa umucamanza umwe kugira ngo ahinyuke aciye urwa ngondagonde.

Izo ngingo zose, turabona ko zazanye impore mu gisata c’ubutungane, naho tugihanzwe n’ibirarane vy’imanza zaciwe nabi mu bihe vyahera. Tukaba twizeye ko nazo nyene zigiyeye gutunganwa ku neza y’ababuranyi.

13. Kubijanye n'ubutungane bunywanisha, turategera akababaro Abarundi bafise ko wa mugwi wo kurondera ukuri no kurekuriranira utaraheza igikorwa, kugira ngo ingingo zijanye n'icokorwa ku vyabaye zifatwe.

Mbere ako kababaro kariko gatuma hari abashaka kudushira mu nzira idashika.

Abo twobasaba kwihangana bizigiye ko umubabaro wabo ari uwacu, kandi ko karya gatima ko kwihangana bagize kuva ubwicanyi buba ari ko kobaranga. Ahandi hoho twohava tumera nka wa wundi yavuga ko impembo y'umwana ipfa mu magodoka; kuko iyihuse yavyaye ibihumye. Ndabijeje ko ukuri tumaze kumenya ataho kuzoja, bitebe bitebuke ingingo zizofatwa.

Ku bijanye n'amatongo n'ayandi matungo na ho nyene nimureme, kuko ubu twahejeje gushinga ibwirizwa, umugwi ubijejwe ukaba ugiye kuja ku kivi.

14. Mu gukingira itunga ry'igihugu n'iterambere, twarihutiye cane kugwanya ba kaboko, abaryi b'ibiturire n'abonona itunga rusangi.

Muri ico gikorwa, gukomeza intwaro ibereye ituma ikigega ca Leta gikora ibikorwa biramira abenegihugu.

Ni co gituma twahinduye vyinshi mw'itunganywa ry'ibikorwa vy'ikigega gikuru c'igihugu cari kigeze habi. Ubu rero, naho hari abagifise agatima ko kuyigabanya ubushobozi, biraboneka ko ibanki nkuru y'igihugu yagarukanye akanovera kayo, ubu koko ni ibanki y'amabanki mu gihe yari yarahindutse ibanki y'abikorera ivyabo.

Tugitangura ikiringo, twarabonye ko hariho abantu bari bafise intumbero yo kuburagiza ubutunzi bw'igihugu mu kuburagiza ko

amahera yinjira mu kigega, mbere n'amahera mvamakungu ntaharurwe mu butunzi bw'igihugu.

15. Urugamba rwo gusubiza ibintu mu buryo twararutanguje kandi rurabandanya.

Intumbero ni uko amahera agenewe kwinjira mu kigega yinjira yose, kandi agakoreshwa yose ku neza y'abenegihugu. Ni co catumye dutangura isekeza ryo kugwanya abantu bose bacisha ibidandazwa mu binywabi, haba mu gushora canke mu kugurira hanze y'igihugu.

16. Urwo rugamba rwo kugarukira ubutunzi bw'igihugu rusaba ko abenegihugu bose barereka ko ibidandazwa twashoye hanze bizana amahera mvamakungu, ndetse ko n'amahera azanwa n'ingenzi zigendera Uburundi aja mu kigega c'igihugu.

Ni muri iyo ntumbero turiko dukora ibishoboka vyose kugira ibigega vy'abikorera ivyabo mu gihugu bikingirwe.

Urugamba rw'ubutunzi n'iterambere rusaba kandi gukingira ifaranga ry'Uburundi. Igikorwa gikomeye co gukingira ifaranga ry'uburundi ni uko Abarundi twese tuja mu bikorwa vyo kugwiza umwimbu, gutyo tugire umusesekara uzotuma dushora mu makungu.

Ivyo bizotuma ivyimburwa vy'Uburundi ari vyo bivamwo amahera mva makungu yo kugura ivyo tutiyimburira.

Ni co gituma dutera intege abarundi bose kugira bashire imitahe yabo mu bikorwa birema ubutunzi, haba mu guhingura isi ndimwa, guhingura ubutare dufise, gukwegakwega ingenzi canke gukoresha

ubwenge Imana yaduhaye. Amahera avuye muri ivyo ni yo aha agaciro ubutunzi bw'igihugu.

17. Ni muri iyo ntumbero mwabonye ko Uburimyi twabugize amayeri y'urugamba rw'iterambere.

Abarundi barafashe umwiyemezo vyo gukora ibishoboka ngo umunwa wose uronke ico ufungura, umufuko uronke amahera.

Ubutegetsu bw'igihugu na bwo, mu guherekeza uwo mwiyezezo w'abenegihugu, bwaragerageje mu gufasha gusahiriza abenegihugu mu gutanga ibice 75% ku mahera boguze ifumbire n'imbutu.

Dufatiye kuri ako karorero, turemeza ko ejo aho bukera, igisata c'ubutare n'igisata c'ingenzi n'ubumenyi bizotera imbere kugira Umurundi wese aronke amikoro ashobora kumukenura.

18. Tuzerejwe nuko turavye Abarundi ku maso tubona ko bafise ubuzima. Ubu Abarundi batari bake bariko barubaka utuzu twiza, barambanye uduhuzi dusesuka, barafungura uko bavyipfuzaga.

Ni vyo turabona agahaze, ariko turakwiye kumenya ko iyo utanguye urugamba rw'iterambere rudaca rurangira ubwo nyene. Umuntu yama mu vyipfuzo imisi yose, aronse iki aca yipfuzaga igikurikira.

Mere nka wa muvuzi w'inanga niwe yaharashe ati: **"Mbega umuhigwe kuri iyi si ni nde"**? Iyi si ni iy'ivyipfuzo vy'umubiri; umuntu biragoye ko anyugwa, ni co gituma na shetani itabura aho imenera, mu gihe hari abantu.

19. Dusubije amaso inyuma, aho hambere hakera, tukiri mu ntwaro ya gikoloni, twipfuzaga umwiteganyeho w'Abarundi mu kwitunganiriza kazoza kabo. Bukeye kabiri, twararonse intahe y'ukwikukira, hatangura kuza intwari y'ubugunge, duca twipfuzaga intwari iharanira abenegihugu. Iyo na yo yaraburabujwe, haduka ingwano mu gihugu. Mu kuyivamwo, Abarundi bese bipfuzaga amahoro, maze amahoro tuyaronse duca twipfuzaga amahoro yo mu nda.

Ubu rero twaronse umwizero ko umunwa uriko uraronka, abamaze kuronka umusesekara, umupfuko ukaronka, bipfuzaga kugendera mu bihinda, bisaba igitoro. Bipfuzaga kunywa agapfundikiye, bakipfuzaga kurya utuvuye mu bazungu ngo berekane ko bateye imbere.

20. Ni vyo turumva imyidodombo hirya no hino. Mugabo ikinezereza kurusha, ni uko dusangiye umubabaro; icyo ciza turondera, na jewe ndakibuze nagishaka. Igihambaye ni uko twese atawe twagiriza ko ari we atubujije kugishikira.

Ubu rero ko dusangiye ingorane, ntizitume duta ubwoko kuko burya kugira umenye umusaraba wikoreye, imbere yo guta ishavu ku bantu, ni vyiza ko wobanza kuraba na bo umusaraba bahegekeye. Kuko hari aho wosanga icyo urirana ari vyo abandi baririra. Twokwama kandi twibuka ko inda ndende ihumira indya, ikica akokize.

Bavukanyi,

21. Uno musu hariho abaguma barondera urwitwazo kugira bakwegere abantu mu mugararizo.

Kugira mu mubitegere neza tubanze turabe ibihe turimwo, twongere tubone iyo turiko twogorora tuva. Muzohura n'umuntu akakubwira ngo ubukene bw'ubu tuzobuvamwo gute? Mbega ejo haheze yari atunze? Yahombeye hehe?

Nimumenye ko uwo avuga uko aho hahise yarara ntibuca, ico gihe yavuga ati mbega aya magume tuzoyavamwo gute? Ariko ubu yipfuzaga umudugararo kugira asubire muri ya magume. Tubimenye ko Shetani ikwosha kwica uwawe, wamara kumwica ikigira ugasigara uricuza.

22. Tugume twibuka ko turiko duhindura ibintu kandi na mwe murabizi, ngo ata gapfuye nta gakira.

Hariho abantu bari babeshejweho n'ubugunge, bakarya ivy'igihugu abandi barorera. Abo rero, aho dutanguriye gusabikanya ivy'igihugu, bameze nka wa mwana w'imfura iyo akurikiwe atawumutorana agatiro.

Hariho abari babeshejweho no kurya ivyo abandi barondeye, none ubu uwabirimye ni we abirya. Aho kwiga kubirondera, birabagora, bagaca bashaka guta abandi mu rudubi nka ya nyabu yacika umurizo igaca ihanura n'izindi zose kuyica, ngo irazigora itwara.

Hariho n'abahora baja inama n'indongozi zibahebera bo nyene inzira yo gutunga, none ubu tuzanye umwidegemvyo wa bose bibagora kwakira.

Mbere hariho n'abari batanzwe na politique yo gutungwa n'ivyicarwo, agatoki kabo kakaba kari karamenyereye kunyonora. N'abo kubatunga ntivyoroshe.

Kandi abo bose, ingorane zabo ntibazishira hejuru, ahubwo bazita iza bose. Ni co gituma mubona ibibazo bishirwa ahabona ari ibibazo rusangi, ata we tuvuyagiriza ngo ni we aturiye.

Hariho rero n'abandi batarira busema, nk'abo twita ba Biryanguze. Ivyo tubibona mu ntara ya Rumonge kubera barima ubwoko bumwe bw'ivyimbura. Na bo iciza, barafise amahera bakura mu mavuta y'ibigazi. Abandi ni mu gisagara ca Bujumbura; na bo batunzwe n'isoko gusa.

Abo bagize ingorane kuko ivyo kurya bitabashikira neza, hamwe kubera abanza babigira nkana, ahandi kubera imiduga itaronka igitoro gikwiye. Kubera rero ubuke bw'ivyo kurya mw'isoko, ababidandaza bagaca bikika mu kiza.

Ariko nagira ndabaremeshe, indya mu Burundi ni rya nawe. Ikigoye ni kuva mu ntara zija muri izo ntara zirimo abatunzwe no gusuma.

Abo turiko turabitunganya dufadikaniye n'abajejwe intwari kugira ubu bwa vuba bizobashikire ku kiguzi cababana n'ico mu zindi ntara.

Ko ibibazo ari rusangi, ubu hari hageze ko tuja hamwe twese tukigira hamwe ingene dutora umuti w'ingorane dusangiye.

Gutyo ntacotunanira, turi kumwe twese birashoboka, kuko umutwe umwe ntiwigira inama. Noneho tweho turacafise n'ubwo ducumbisha kumwe, ubu hari abandi batubwira ngo "Havuga uwo bubezwe", ibibazo vy'ubutunzi biri kw'isi yose.

23. Ndasavye abarundi kwima amatwi ba sesankuyozwe. Abo bavugaga menshi, muraraba neza ko ahubwo atari abashakira kudutesha ya

ngumba yo mu 2040, ngo dusubire inyuma kumwe bene Israeli bari basigaje urugendo rw'imisi mirongo ine, hanyuma bakagarariza. Mwibuke ko Imana yabahaye igihano ko atawushitse mu bigero azohahonyora. Kandi vyabaye ivyo. Vyiza twokwibera nka wa mwana w'impfuyi abaga yotsa, canke tukaba nka wa mugabo agaya amira, tukabumbwa n'ivyo dufise.

Bavukanyi,

24. Hari ibimenyetso vyinshi bitanga umwizero tutokwirengagiza kugira ngo tubone ko imbere ari heza.

Nko Kubona Abarundi barakanuye, bakazirikana ko igihugu ari icabo kandi bategerezwa kugikorera atawe bagisiganije, bagahaguruka bakiyubakira inyubako rusangi, ibibuga n'amasoko vya kijambere, amasomero, amavuriro, ibitaro, amazi meza, uburaro bw'ingenzi, ibiro vy'indongozi n'ibindi vyinshi, ni intambwe ikomeye iduha umwizero kandi idashobora gusubira inyuma.

Igihugu cacu kandi gifise ubutunzi bwinshi kama, bushobora kugiteza imbere mu gihe gito: isi yacu imera imbuto zose, dufise imvura igwa mu gihe kinini c'umwaka, inzuzi n'amasoko mu ntara zose, ubutare bwinshi bukwiragiye mu ntara z'igihugu, n'ibindi vyinshi. Dusabwa rero guhagarika kurirana ivyo abandi baririra, dukamishe mu mahoro ivyo vyiza Imana yaduhezagije, maze twigabe twiganze kuko twigaburira, dusezere kuzera inze nk'umugendanyi.

Barundi benewacu,

28. Imbere yo gusozera, twashaka duhamagarire Abarundi bose kugenda tubona kumwe iyo turiko turaja, turabe iyo twerekeza, uwubona ivyijiji abatahuye kare bamusigurire, kugira ngo ntidute umwanya w'intumbero twihaye y'Imbonakazoza y'igihugu cacu, umwe wese aje ku kivi mu vyo yiyumvira ko vyomufasha gushika kuri iryo hangiro.

29. Hanyuma tugendere ubuntu! Kuko, ivyo twipfuzaga tuzobishikako mu gihe tuzoba twubatse imibano myiza itonyorotse, imota ubutungane hagati yacu, dúsangira akabisi n'agahiye mu mahoro yubakiye ku rukundo. Mu gihe tuzoba twibohoye imigozi yo kutabona iciza mu bandi, tukagaruka kw'isoko ry'ubuntu bwamye buranga Abarundi, nta nkeka ko tuzoteza ikivi mbere n'imbere y'ikiringo twihaye.

30. Ico nipfuriza Abarundi banyizeye bakampunda amajwi ngo ndabarongore, ni ukubona Uburundi bufise iteka, ababwo babunezererewe, bari mu gihugu kizira indyane n'agacinyizo, bunze ubumwe butaregarega.

Intambwe tugezeho uno musu tuyikesha ubumwe buturanga. Ntitukarekure iciza twafashe," ***turi kumwe twese birashoboka***"

Imana ibahezagire !